

PROJECTE D'INNOVACIÓ PEDAGÒGICA

Institut Escola Tres Fonts

Títol

Treball Cooperatiu

Descripció

El PEC educatiu del nostre centre recull la necessitat de formar alumnes actius, creatius i reflexius. L'Aprenentatge Cooperatiu és per naturalesa una metodologia de treball que implica que l'alumnat guanyi consciència del seu propi procés d'aprenentatge tot interactuant entre iguals dins l'aula. En el nostre centre hem notat la millora en la qualitat de les autoavaluacions que fa l'alumnat, que cada vegada són més riques de contingut, més extenses i més alineades amb les consideracions de l'equip docent. Alhora, el PEC recull la voluntat de treballar cooperativament a les aules, però segons la diagnosi que va fer l'equip impulsor entre els cursos 2017-19, l'equip docent no es considerava preparat per implementar aquesta eina i un alt percentatge no en veia la necessitat. Actualment, després de tres cursos de formació i acompanyament per part de l'equip AC/CA de la Universitat de Vic i l'empenta que n'ha fet l'equip impulsor, el centre té elaborat el Projecte de Treball Cooperatiu en el qual es gradua com implementar aquesta metodologia des d'13 fins a 4t d'ESO i gairebé la totalitat de l'equip docent fa ús de la metodologia.

En el mateix PEC es recull la voluntat d'augmentar la motivació, la implicació i la participació de l'alumnat en la vida del centre. Paral·lelament a la implementació d'aquesta metodologia, el centre ha impulsat la creació d'un Consell d'Alumnes que, malgrat el tall que es va produir a causa de la pandèmia, s'ha consolidat i del qual actualment un alt percentatge de l'alumnat en coneix les funcions i mostra entusiasme per formar-ne part. És evident que tot el treball d'escolta, participació, ajuda i cooperació que s'està fent dia a dia a les aules en el desenvolupament d'aquest projecte, ha influït directament en el bon funcionament del consell d'alumnes.

Objectius

Els objectius més rellevants i concisos del projecte d'innovació pedagògica en coherència amb el diagnòstic inicial:

- Implementar el treball cooperatiu com a metodologia de treball als projectes de medi.
- Participar com a centre al programa de formació de professorat CA/AC (Cooperar per Aprendre / Aprendre a Cooperar) de la Universitat de Vic.
- Implementar estructures de treball cooperatiu a les aules.
- Incrementar el grau de participació activa dels alumnes en el propi procés d'aprenentatge i en la vida de centre.
- Consensuar criteris i eines per avaluar el treball en equip.
- Millorar la cohesió social del centre.

Àmbits curriculars, àrees i/o matèries

Des del curs 2019-20 les Programacions Anuals han contemplat les diverses fases de desenvolupament del projecte que ens proposem dur a terme. Tanmateix, les programacions de les matèries de medi de tots els nivells contemplen ja un mínim d'un projecte trimestral desenvolupat amb la metodologia de TC, alhora que hi ha múltiples activitats d'altres matèries que també es programen usant aquesta metodologia, com ara el treball dels valors i la cohesió de grup des de les tutories, el càlcul sistemàtic o els dictats a català.

Eixos de la innovació pedagògica

Eix 2: Metodologies innovadores

Millora i transformació en el centre

Durant tres anys, l'equip impulsor de TC del centre ha vetllat per tal que totes les decisions que es prenien fossin consultades, compartides i proposades pels equips de mestres de cada cicle. De la mateixa manera, cada pas que s'ha anat fent s'ha registrat en la documentació recollint les diverses estratègies que aplicàvem i que ens funcionaven per tal d'estructurar una línia de centre que recollís com treballar amb aquesta metodologia des dels 3 fins als 16 anys.

Esdevé clau entendre que aprendre a treballar cooperativament implica aprendre a participar de forma equitativa, a fomentar el diàleg i l'ajuda mútua. Per tant, l'aprenentatge del TC esdevé una finalitat en ell mateix i no és únicament una metodologia per aprendre altres coneixements. El fet de ser un centre 3-16 ens permetrà fer un anàlisi a llarg termini i comprovar si el plantejament del nostre Pla és l'adequat analitzant si l'alumnat que efectua tota l'escolarització al nostre centre, assoleix la capacitat de treballar en equip de forma òptima.

El següent Genially és un resum del procés de formació de tres cursos que ha fet el claustre del centre:

https://view.genial.ly/5fc2aa502c85d8120cbf1a85/presentation-treball-cooperatiu

Consolidació i transferibilitat del projecte

La metodologia de TC és coneguda i està en fase d'extensió a molts centres. És important que el professorat estigui format per tal d'acompanyar l'alumnat a aprendre a treballar cooperativament. Pel nostre centre ha estat clau formar part del programa CA/AC de la UVIC que ens ha acompanyat a l'hora de plantejar un desenvolupament del Pla que partís de les nostres necessitats i de les inquietuds de l'equip docent. El claustre ha fet la formació amb tres centres públics més del barri. Dins d'aquestes trobades, hem presentat públicament diverses vegades les fases del desenvolupament del nostre projecte.

Tanmateix, hem presentat experiències de TC en diverses jornades educatives: Juliol 2020: Jornades de la Red Khelidon. Experiència de projecte d'investigació realitzat amb TC de forma online.

Novembre 2021: Jornades d'Institut Escola. Plantejament del Pla de TC del centre. Gener 2022: Jornades de formació de Cantània. Experiència de creació artística a partir de TC.

Dins de la pròpia comunitat educativa compartim experiències d'aula sovint a través dels blogs dels grups-classe, així com del Twitter del centre. Alhora, constantment els grups de treball visiten grups d'altres nivells per compartir experiències fetes a partir de TC. Tanmateix, a les reunions d'inici de curs s'explica a les famílies com treballem cooperativament i perquè ens interessa, educativament, fer-ho. També és un dels aspectes a què donem importància a les presentacions de portes obertes.

Enllaços d'interès:

Programa CA/AC (Cooperar per aprendre /Aprendre per cooperar), de la Universitat de Vic: https://cife-ei-caac.com/programa/

El treball cooperatiu enfocat al professorat i a l' alumnat (Departament d'Educació): https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0078/b986d0 e4-e9e2-4794-b921-0b62afacf713/Treball-cooperatiu.pdf